

kultura

TONCI PLAZIBAT/CROPIK

IN MEMORIAM
IVICA KUNČEVIĆ (1945. - 2022.)

Odlazak redatelja bezuvjetno zaljubljenog u teatar

NAKON 50 GODINA U TEATRU, JOŠ UVIJEK SE ČUJEM DA ME PLAĆAJU ZA POSAO KOJI BIH RADIO BESPLATNO; JER ME USREĆUJE I BOGATI KAO OSOBU, REKAO JE SVOJEDOBNO KUNČEVIĆ

➔ Režiser vam je zanat gdje možete biti sve ili ništa i Ivica je baš to potrefio, tu treba biti i psiholog i pedagog, pored svih onih ostalih zanatskih znanja da bi se nešto moglo dovesti kraju, o starom će prijatelju Marin Gozze

Nekoliko dana prije početka 73. Dubrovačkih ljetnih igara koje bi trebale značiti povratak u staro "normalno" i baš na dan kad bi jedan drugi dubrovački velikan, Milan Milišić, da je živ, obilježio 81. rođendan, 6. srpnja u 78. godini preminuo je redatelj Ivica Kunčević.

BRUNO LUCIĆ

Rođen je 9. travnja 1945. u Bartolovcima kod Varaždina, jugoslavenske jezike i književnost diplomirao je 1969. na Filozofskom fakultetu te režiju na Akade-

miji dramske umjetnosti u Zagrebu. Tih mladenačkih dana posebno se sjeća dubrovački scenograf i bivši ravnatelj Kazališta Marina Držića Marin Gozze. Naime, Gozze je svoj prvi profesionalni angažman ostvario prije točno pola stoljeća i to 1972. radeći scenografiju za diplomsku predstavu Ivica Kunčevića. Kako je Gozze otkrio u jednom intervjuu: "Već u srednjoj školi smo se bavili sviranjem, a imali smo i razredni bend u kojem je bio i Ivica Kunčević". Prema Gozzeovim riječima, posljednji put

su zajedno surađivali na predstavi "Tužna Jele".

Srećom 'pao' arhitekturu

Kad me ovako nešto šokira, imam tu sreću da se uvijek sjećam lijepih trenutaka, a tih lijepih trenutaka je bilo dosta, uglavnom u našoj mladosti, našoj svirci... Skupa smo maturirali, skupa smo išli na primjenu na arhitekturu. Ja sam, nažalost, položio, on na sreću pao također je pošao na studij filozofije i književnosti, a ja sam se godinu dana "mučio" na arhitekturu, pa sam prekinuo jer sam vidio da to nije fakultet za

mene, da je "pretehnički", a premalo umjetnički. On je pošao na filozofiju da bi mogao upisati režiju, jer u ono doba je bilo pravilo da režiju na Akademiju može upisati samo netko tko ima dvije godine književnosti, i tako je Kunčević upisao režiju. A ja sam nakon godine arhitekture pošao na scenografiju, a nakon scenografije sam pokušao upisati režiju, što je završilo neuspjehom. Nedavno sam dao izjavu za Joska Juvančića, pitao me je Hrvoje da kažem što Juvančićev odlazak znači za hrvatsko glumište. Na to sam mu odgovorio da ću, kad više ne budem živ, biti nenadoknadivi gubitak za hrvatsko glumište, dva dana, možda čak i tri. A da Jupa ne bi bio nenadoknadivi gubitak sedam ili osam dana, dao sam tu izjavu. Tako će biti i s Kunčevićem, to je priroda našeg posla, on će ostati negdje zapisan kao netko tko je bio odličan režiser, ističe Gozze, te dodaje:

Mogao je biti sve

Nitko neće moći provjeriti to "odlično", kao što mi danas ne možemo provjeriti je li Gavella stvarno bio toliko veliki režiser ili ne, kao što govore. Jer zapisi, fotografije i snimke nisu vjerodostojni, to je samo jedna fotografija, ali kako je to stvarno bilo uživo gledati, to se ne može prenijeti, snimiti niti kasnije pregledati da bi se moglo verificirati koliko je taj doprinos, pogotovo što ne možemo gledati u kontekstu vremena kad se to događalo. Kunčević je nesumnjivo bio jako talentiran, bio je izrazito likovno talentiran, dobro je slikao i crtao u srednjoj školi i čudi me da nije krenuo na likovnu stranu, kao što sam ja krenuo na scenografiju. Kunčević je sa svojim šarmom koji je imao kao mladić, na što smo svi mi bili ljubomorni jer su ženske više gledale njega nego nas dok smo svirali, uspio animirati glumce, što je bitno za posao režisera tako da je on bio talent i potrefio je zanat. Mogao je biti glumac, ali ne dobar glumac. Mogao je biti slikar, ali ne dobar slikar. A režiser vam je zanat gdje možete biti sve ili

ništa i on je baš to potrefio, tu treba biti i psiholog i pedagog, pored svih onih ostalih zanatskih znanja da bi se nešto moglo dovesti kraju. Žao mi je, pogada me osobno jer smo znalci i prijatelji "neprijatelji" od malih nogu, veli Gozze.

Nakon angažmana u Kazalištu Marina Držića od 1969. do 1977. bio je angažiran u Dramskom kazalištu "Gavella" od 1977. do 1982. da bi 1982. prešao u HNK u Zagrebu gdje je ostao do umirovljenja 2012. godine. Prije tri godine je predstavom "Ne plaćamo, ne plaćamo" Darija Foa, koja je premijerno bila izvedena u siječnju 2019. na Velikoj sceni Kazališta Marina Držića, obilježio 50 godina umjetničkog djelovanja.

Radio bi i besplatno

Nakon 50 godina rada u teatru, još uvijek se čudim da me plaćaju za posao koji bih radio i besplatno; jer me usrećuje i bogati kao osobu. Naravno da ima i teških trenutaka, ali ako uspije susret s publikom, sve se zaboravlja. Dugogodišnje redateljstvo promijenilo me je kao privatnu osobu bitno. Bio sam introvert, a sada sam nepodnošljivi, skoro nepristojni, ekstrovert. Zadnjih desetak godina volim se uglavnom družiti s dobrim komediografima, od kojih je Držić, kao što se zna, najbolji. Ne volim misliti o onome što je bilo. Uvijek najviše volim predstavu koju trenutačno radim, kazao je Kunčević u razgovoru pred samu premijeru.

No, u istom je razgovoru priznao da najviše u svojoj karijeri žali što se nije "stigao ogledati u filmu". Od 2002. do 2009. bio je ravnatelj dramskog programa Dubrovačkih ljetnih igara, a kad je riječ o Dubrovačkim ljetnim igrama, kazao je: "I da su na izdisaju, ne smijemo od njih odustati. One su kao feniks. Uvijek imaju snage uskrsnuti.

Režirao je stotinjak predstava, od dječjih i modernih djela do hrvatskih i svjetskih klasika. Često je na scenu postavljao djela Williama Shakespearea ("Macbeth", "Henry IV.", "Romeo i Julija", "Troilo i Kresida", "Mjera za mjeru", "Kralj Lear", "Hamlet"), Antona Pavloviča Čehova ("Ivanov", "Višnjik", "Tri sestre", "Ujak Vanja"), Mi-

haila Afanasjeviča Bulgakova ("Zojkin stan", "Gospodin de Molière"), Marina Držića ("Novela od Stanca", "Arkulin", "Tirena", "Skup"), pri čemu se posebno ističu dvije režije "Dunda Maroja" (HNK Zagreb, 1981.; Dubrovačke ljetne igre, 2000.), te Iva Vojnovića ("Prolog nenapisane drame", "Ekvinocijo", "Dubrovačka trilogija", "Maškarate ispod kuplja"), a značajna su mu i uprizorenja Rostandova "Cyrana de Bergeraca" i Vodopićeve "Tužne Jele".

Iako znam da griješim prema ostaloj svojoj djeci – predstavama, moram reći da mi je, ipak, najdraža "Tužna Jele". Najzahvaljnija je bila davnašnja "Orestija". Nismo uspjeli odgovoriti svim izazovima i doživjeli smo veličanstveni debakl – svojedobno je komentirao Kunčević.

Posljednja predstava

Posljednja predstava koju je režirao u Kazalištu Marina Držića bila je "Kate Kapuralica" Vlah Stullija čija je premijera bila u veljači 2020. godine. Bila je to posljednja "normalna" premijera u dubrovačkom teatru prije nego što je krenulo opće zatvaranje zbog korone. Netko tko je često imao priliku surađivati s Kunčevićem je Zdeslav Čotić, član ansambla Kazališta Marina Držića, splitski glumac s dubrovačkom adresom.

Ivica Kunčević je svakako jedan od onih redatelja čiji odlazak ostavlja duboku prazninu u našim srcima, a pogotovo u kazalištu za koje je živio i koje je bezuvjetno volio. Imao je onu iskru u očima dok smo radili zajedno. Rekao bi: "Dobro je mali, dobro je, ali..." E taj "ali" je bio presudan. Uvijek bi od glumaca tražio više. Jako će nedostajati – navodi Čotić.

Kunčević je preminuo samo par tjedana nakon što je primio Nagradu "Vladimir Nazor" za životno djelo 19. lipnja, u veljači ove godine je primio Nagradu Dubrovnika za životno djelo, dok je prošle godine dobio nagradu za životno djelo Hrvatskog društva dramskih umjetnika. Dva puta je dobio Nagradu "Orlando", i to 1983., a potom 2002., a objavio je i zbirke teatroloških eseja "Ambijentalnost na dubrovačku" (2012.) i "Redateljske bilješke" (2017.). ●